

Med Skrivelse af 3. ds. fremsender Ministeriet for offentlige Arbejder et Antal Eksemplarer af Budgettet for Københavns Havnevesen for indeværende Aar. Eksemplarer ere omdelte.

Fra Dansk Kvindesamfund er modtaget et Andragende til Regering og Rigsdag om Gennemførelse af en Lov, der sikrer Enker, som ikke kunne erhverve det fornødne til deres Børns Underhold og Opdragelse, Hjælp dertil. Andragendet vil blive overgivet til Udvalget for Andragender.

Jeg skal derefter give den højtærede Indenrigsminister Ordet, for at han kan fremsætte de Lovforslag, jeg før har nævnt.

Indenrigsministeren (*Jensen - Sønderup*): Naar man ser bort fra nogle Bestemmelser, der findes i Forordning af 21. Marts 1800 § 16, hvorefter det paalægges Mestrene af Haandværksslavene i København, at de ikke maa bruge deres Lærlinge til saadanne Arbejder, der overstige deres Kræfter, eller som de ikke uden Skade for deres Helbred ville være i Stand til at udføre, fandtes der indtil 1873 indenfor dansk Lovgivning ikke nogen som helst Bestemmelse, der kan siges at falde ind under Begrebet Arbejderbeskyttelse. Ved Loven af 23. Maj 1873 gik man til den første Begyndelse af Arbejderbeskyttelseslovgivningen. Denne Lov, som nu er ophævet ved Vedtagelsen af senere Love, gik i Korthed ud paa at bestemme, at i alle Fabrikker eller fabrikmæssig dreyne Værksteder, hvor der anvendtes Børn og unge Mennesker under 18 Aar, skulde der være et Tilsyn, der var nærmere bestemt i Loven; endvidere, at Børn under 10 Aar slet ikke maatte anvendes til Arbejde i Fabrikker, og at Børn mellem 10 og 14 Aar kun maatte arbejde et vist Antal, nemlig indtil 6, Timer eller, Spise- og Fritid medregnet, 6½ Time, og at denne Tid ikke maatte falde om Natten, men skulde falde mellem 6 Morgen og 8 Aften. Endvidere bestemtes der, at de unge Mennesker mellem 14 og 18 Aar højst maatte arbejde 12 Timer i Døgnet, og deraf skulde endda 2 Timer være Spise- og Hviletid, samt at deres Arbejde heller ikke maatte falde om Natten, men at deres Arbejdstid skulde falde mellem 5 Morgen og 9 Aften. Endelig fandtes der i denne Lov forskellige Bestemmelser om Arbejdsstedets Indretning samt om Indførelse af et Tilsyn ved Fabrikinspektører. Dette er som sagt den første Lovgivning,

vi havde her i Landet paa Arbejderbeskyttelsens Omraade. Det kan vistnok siges, at denne Lov efter den Tids Forhold var ret vidtgaaende i Retning af Beskyttelsesbestemmelser for de unge og Børnene og i hvert Fald fuldt ud stod paa Højde med, hvad der paa de Omraader paa det givne Tidspunkt var gældende Lov rundt om i de europæiske Lande. — Saa gik man i Midten af 80erne, for Resten efter forudgaaende Arbejde af en Kommission, til Behandling af en Lov vedrørende det, man med et enkelt Ord kan kalde Maskinbeskyttelse. Resultatet af de Lovforslag, der i flere Samlinger, fra Midten og til Slutningen af 80erne, blev behandlede i de forskellige Ting, blev Loven af 12. April 1889 om Foranstaltninger til Forebyggelse af Ulykkestilfælde ved Brug af Maskiner m. m., en Lov, der fremdeles bestaar med Undtagelse af enkelte Paragraffer, der blev ophævede ved den senere i 1901 vedtagne Lov om Arbejde i Fabrikker m. v. og det offentlige Tilsyn dermed. Som Lovens Titel viser, er det specielt en Lov om Maskinbeskyttelse; men der findes dog ogsaa i Loven Bestemmelser, der kunne siges at tage direkte Sigte paa Arbejderbeskyttelse. Eksempelvis er der Bestemmelser om, at Børn under 10 Aar ikke maa benyttes til Arbejde ved de i Loven omhandlede Landbrugsmaskiner, medmindre de ere under Forældrenes direkte Opsyn, at de slet ikke maa benyttes til Arbejde i Fabrikker og industrielle Virksomheder i det hele taget, og endelig, at de unge Mennesker — og her sætter man Grænsen til 16 Aar —, som maatte være beskæftigede i saadanne industrielle Virksomheder, ikke maa sættes til særlig farlige Beskæftigelser indenfor disse, til at rense eller smøre Maskiner under Gang o. s. v., ligesom der ogsaa i Loven, skønt den altsaa er en Maskinbeskyttelseslov, er Bestemmelser om Arbejdsstedernes Indretning, gaaende ud paa, at hvor der er opstillet Maskiner, skal der være en vis Afstand mellem Gulvet og de paagældende Remme, Akselledninger o. s. v., at der i saadanne Rum skal være tilstrækkelig lyst, og flere forskellige Bestemmelser af lignende Art. — Derefter kan man vel sige, at man fandt sig tilfredsstillet ved de dagældende Bestemmelser indtil Slutningen af 90erne. Et i Folketinget privat indbragt Forslag var mest et Skoleforslag, for saa vidt som det gik ud paa, at hvis Børn blev anvendte til Arbejde i den Tid, de skulde besøge Skolen eller umiddelbart før, skulde paagældende Læ-